

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้และความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม ผู้วิจัยได้สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้และความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้และความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม พบว่า ผู้เชี่ยวชาญผู้อำนวยการโรงเรียน ครูการศึกษาพิเศษและครูสอนเสริมในโรงเรียนเรียนร่วม มีความเห็นว่าหลักสูตรฝึกอบรมฯ มีคุณภาพและความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงว่าหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้และความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมมีการพัฒนาจนมีคุณภาพและมีความเหมาะสมเพื่อนำไปใช้เป็นหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้และความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมแก่ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูการศึกษาพิเศษและครูสอนเสริมในโรงเรียนเรียนร่วมได้

2. ผลการเปรียบเทียบความรู้ก่อนและหลังการฝึกอบรมด้วยหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้และความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม พบว่า หลังการอบรมผู้อำนวยการโรงเรียน ครูการศึกษาพิเศษและครูสอนเสริม มีความรู้ด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมสูงขึ้น

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจหลังการฝึกอบรมด้วยหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้และความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม พบว่า หลังการอบรมผู้อำนวยการโรงเรียน ครูการศึกษาพิเศษและครูสอนเสริมมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้และความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมและคู่มือการใช้หลักสูตร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

จากการศึกษาการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้และความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้และความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม พบว่า ผู้เชี่ยวชาญผู้อำนวยการโรงเรียน ครูการศึกษาพิเศษและครูสอนเสริมในโรงเรียนเรียนร่วม มีความเห็นว่าหลักสูตรฝึกอบรมฯ มีคุณภาพและความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจาก การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม

ผู้วิจัยได้มีการศึกษาสภาพความต้องการของผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษ สภาพการจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนเรียนร่วม สภาพความต้องการของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากนั้นนำข้อมูลที่ได้นำมาสังเคราะห์ เพื่อสร้างหลักสูตรฝึกอบรมฉบับร่าง และนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้ตรวจสอบด้านภาษา เนื้อหาและความสอดคล้องของหลักสูตร ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขและนำไปหาคุณภาพกับผู้เชี่ยวชาญ เพื่อประเมินคุณภาพและความเหมาะสมของหลักสูตร นำข้อมูลนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งเพื่อนำไปทดลองจัดการอบรมกับกลุ่มตัวอย่าง เมื่อสิ้นสุดการอบรมผู้วิจัยได้ทำการประเมินผลของหลักสูตรเพื่อประเมินคุณภาพและความเหมาะสมของหลักสูตรอีกครั้ง จากการสร้างและพัฒนาหลักสูตรอย่างเป็นลำดับเป็นขั้นเป็นตอน ส่งผลให้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้และความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมมีคุณภาพและความเหมาะสมในการนำไปใช้ในการจัดอบรมมากที่สุด สอดคล้องกับนิคม ชมพูลง (2545) ช่างบัวศรี (2542) วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวช (2542) และวิชัย วงษ์ใหญ่ (2553) ได้สรุปแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพและความเหมาะสมนั้น ควรมีขั้นตอน ดังนี้ (1) ศึกษาเอกสารเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน (2) กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างหลักสูตร (3) สร้างหลักสูตรฉบับร่าง (4) ตรวจสอบหลักสูตรฉบับร่าง (5) นำหลักสูตรไปทดลองใช้ (6) ประเมินผลการนำหลักสูตรไปทดลองใช้ (7) ปรับปรุงแก้ไข เพื่อปรับแก้หลักสูตรให้สมบูรณ์และมีคุณภาพมากขึ้น

2. ผลการเปรียบเทียบความรู้ก่อนและหลังการฝึกอบรมด้วยหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้และความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม พบว่า หลังการอบรมผู้อำนวยการโรงเรียน ครูการศึกษาพิเศษและครูสอนเสริม มีความรู้ด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมสูงขึ้น สอดคล้องกับวิจิตรา คำยัง (2542, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์และความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรม สังกัดกรุงเทพมหานครที่มีต่อหลักสูตรการฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ของผู้รับการฝึกอบรมหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรม สอดคล้องกับสงบ บุญมาก (2542) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับสรีรวิทยาสำหรับครูประถมศึกษา ผลการวิจัย พบว่า ผลการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนเข้ารับการฝึกอบรม และสอดคล้องกับชูชาติ รอดถาวร (2552) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างทักษะชีวิตการป้องกันยาเสพติด สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมตามหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างทักษะชีวิตการป้องกันยาเสพติด มีทักษะชีวิต การป้องกันยาเสพติดหลังเข้ารับการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนเข้ารับการฝึกอบรม เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะ ผู้วิจัยได้สร้างหลักสูตรตามขั้นตอนและกระบวนการในการพัฒนาหลักสูตร ตั้งแต่การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสร้างหลักสูตรฉบับร่าง การนำหลักสูตรไปหาคุณภาพก่อนนำไปทดลองใช้และมีการประเมินผลหลักสูตรเพื่อนำมาปรับปรุงหลังการอบรม ส่งผลให้หลักสูตรมีคุณภาพและความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทำให้ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูการศึกษาพิเศษและครูสอนเสริมที่ผ่านการอบรมด้วยหลักสูตรดังกล่าว

มีความรู้ด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมสูงขึ้น สอดคล้องกับสมพร หวานเสร็จ (2545) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรอบรมผู้ปกครองเพื่อฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับปฐมวัย พบว่า หลักสูตรที่สร้างขึ้นตามกระบวนการพัฒนาอย่างเป็นขั้นเป็นตอน จะมีคุณภาพและความเหมาะสมมาก และเมื่อนำไปใช้ในการจัดอบรม พบว่า ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจสูงกว่าก่อนการอบรม

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจหลังการฝึกอบรมด้วยหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้และความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม พบว่า หลังการอบรมผู้อำนวยการโรงเรียน ครูการศึกษาพิเศษและครูสอนเสริมมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้และความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมและคู่มือการใช้หลักสูตร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับชูชาติ รอดถาวร (2552) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างทักษะชีวิตการป้องกันยาเสพติด สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความพึงพอใจต่อการอบรมตามหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างทักษะชีวิตการป้องกันยาเสพติด สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 อยู่ในระดับมากที่สุด เหตุที่เป็นเช่นนี้ เพราะการสร้างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้และความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยมีการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีการสร้างหลักสูตรฉบับร่างเพื่อนำไปหาคุณภาพและความเหมาะสมจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นผู้วิจัยได้นำหลักสูตรมาปรับปรุงด้านเนื้อหาที่ ทำให้ได้หลักสูตรฝึกอบรมที่สอดคล้องกับความสนใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ประกอบกับผู้วิจัยได้กำหนดวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถเลือกในการถ่ายทอด ด้วยเทคนิควิธีประกอบกับการใช้สื่อโสตทัศนูปกรณ์ที่หลากหลายและเหมาะสมกับเทคนิคการฝึกอบรมและเนื้อหา ตลอดจนมีการกำหนดกิจกรรมการอบรมที่น่าสนใจ มีการประเมินผลที่วัดผลได้ชัดเจนและตรงประเด็น จึงส่งผลให้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้และความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมมีคุณภาพและความเหมาะสมมากที่สุด และเมื่อนำไปใช้ในการฝึกอบรมก็ส่งผลให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดความพึงพอใจต่อการอบรม สอดคล้องกับเครือวัลย์ ลิ้มอภิชาติ (2537) ได้นำเสนอแนวทางในการใช้เทคนิควิธีการฝึกอบรมให้ประสบผลสำเร็จว่าควรคำนึงถึงปัจจัยสำคัญต่างๆ ได้แก่ (1) การพิจารณาความเหมาะสมของเทคนิคที่จะนำมาใช้ คือ ต้องให้เหมาะสมกับลักษณะของหัวข้อวิชาและสอดคล้องกับความต้องการของการพัฒนา (2) พิจารณารายชื่อของกลุ่มผู้เข้ารับการฝึกอบรมว่ามีมากน้อยเพียงใดลักษณะของการฝึกอบรมนั้นเป็นการใดควรแบ่งเป็นกลุ่มย่อยหรือไม่ กลุ่มละเท่าใด แล้วเลือกใช้เทคนิคการฝึกอบรมให้เหมาะสม (3) พิจารณาถึงลักษณะของผู้เข้ารับการฝึกอบรมว่า มีพื้นฐานความรู้ความชำนาญประสบการณ์แตกต่างหรือสอดคล้องกันควรเลือกใช้เทคนิคการฝึกอบรมแบบใดจึงจะเหมาะสมและอำนวยความสะดวกสูงสุด (4) พิจารณาถึงความสามารถ ความคุ้นเคยต่อเทคนิคการฝึกอบรมที่จะนำไปใช้ว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมคุ้นเคยต่อวิธีการนั้นๆ หรือไม่ (5) พิจารณาถึงเวลาและอุปกรณ์ที่จะ

นำมาใช้ว่า มีเวลาเพียงพอและสะดวกต่อการจัดหาหรือไม่ (6) พิจารณาถึงงบประมาณที่มีอยู่กับค่าใช้จ่ายที่จะต้องจัดทำเพียงพอหรือไม่ และ (7) พิจารณาและประเมินเจตคติของผู้เข้ารับการฝึกอบรมว่าเป็นอย่างไร ปฏิบัติไปในทางต่อต้าน ชัดขึ้น เฉื่อยชา หรือขวนขวาย ใคร่รู้ในวิชาการ ทั้งนี้เจตคติของผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีผลต่อความสำเร็จและความพึงพอใจต่อผู้เข้ารับการอบรมมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป ดังต่อไปนี้

1. การเก็บข้อมูลการวิจัยที่ได้ผลดี ผู้วิจัยควรเก็บข้อมูลหลังการอบรมประมาณ 2 - 3 เดือน เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้นำความรู้ที่ได้จากการอบรมไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมจะได้รู้ถึงความบกพร่องด้านความรู้ของตนเองและผู้วิจัยสามารถนำไปเป็นข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ด้านอื่นต่อไป

2. ควรมีการอบรมครูการศึกษาพิเศษและครูสอนเสริมในโรงเรียนต่างสำนักงานเขตพื้นที่หรือต่างจังหวัด เพื่อหาความแตกต่างด้านปัญหาเกี่ยวกับความรู้ด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมของครู เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการปรับปรุงหรือพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาปัญหาการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนร่วมในทุกๆ ด้านก่อนการพัฒนาหลักสูตร เพราะผู้วิจัยจะได้สร้างหลักสูตรฝึกอบรมที่มีเนื้อหาตรงกับความต้องการของผู้เข้ารับการอบรมและทำให้การจัดการเรียนร่วมมีประสิทธิภาพมากขึ้น